JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
ANTONIO SAGGIO
11 päivänä heinäkuuta 2000 *

1. Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut 20.8.1999 päivätyllä kannekirjelmällään, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 26.8.1999, kanteen, jossa se väittää, että Ranskan hallitus ei ole pannut täytäntöön liikkuviin työkoneisiin asennettavien polttomoottoreiden kaasu- ja hiukkaspäästöjen torjuntatoimenpiteitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 16 päivänä joulukuuta 1997 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 97/68/EY [1] (jäljempänä direktiivi).

Asiaa koskeva yhteisön lainsäädäntö

2. Kuten direktiivin 1 artiklassa täsmennetään, direktiivin tarkoituksena on liikkuviin työkoneisiin asennettavien moottorien päästöstandardeja ja tyyppihyväksyntämenettelyjä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan myötävaikuttamiseksi ja ihmisten terveyttä ja ympäristöä suojellen.

3. Direktiivin 17 artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan saattamaan tämän direktiivin kansalliset täytäntöönpanosäännökset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1998 ja ilmoittamaan ne komissiolle viipymättä. Jäsenvaltioiden on erityisesti toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

Asian käsittelyn vaiheet

4. Koska komissio ei ollut 25.8.1998 saanut säädetyssä määräajassa mitään ilmoitusta täytäntöönpanotoimenpiteistä ja koska sillä ei ollut tiedossaan mitään seikkaa, jonka perusteella se olisi voinut päätellä Ranskan tasavallan toteuttaneen kyseiset toimenpiteet, komissio antoi Ranskan hallitukselle EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan ensimmäisen kohdan (josta on tullut EY 226 artiklan ensimmäinen kohta) mukaisen virallisen huomautuksen, jossa se muun muassa kehotti Ranskan hallitusta esittämään huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.

Tähän viralliseen huomautukseen ei vastattu. Komissio katsoi tämän johdosta, ettei

* Alkuperäinen kieli: italia.
1 — EYVL 1998, L 59, s. 1.

Ranskan tasavalta ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan säädetyssä määräajassa, ja lähetti sille 17.12.1998 perustellun lausunnon, jossa todettiin, että Ranskan tasavalta on laiminlyönyt direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa direktiivin kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä tai ei ainakaan ole ilmoittanut näitä toimenpiteitä komissiolle. Tässä perustellussa lausunnossa komissio kehotti Ranskan tasavaltaa toteuttamaan sen noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa lausunnon tiedoksiantamisesta. Myöskään perusteltuun lausuntoon ei annettu vastausta.

5. Yhteisöjen tuomioistuimeen 8.11.1999 toimittamassaan vastineessa Ranskan hallitus esittää useita seikkoja sen osoittamiseksi, että se oli pyrkinyt antamaan direktiivin kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä.

6. Ranskan hallitus väittää tältä osin, että se on antanut komissiolle 3.9.1999 päivätyllä kirjeellä tiedoksi kaksi luonnosta kansallisiksi säädöksiksi, joilla direktiivi on tarkoitus panna täytäntöön kansallisessa oikeusjärjestyksessä.[2] Tässä kirjeessä Ranskan hallitus huomauttaa erityisesti, että se on tiennyt, että direktiivin noudattamiseksi on annettava tarpeellisia säännöksiä, ja antanut 10.3.1999 asetuksen, jossa nimetään direktiivin 16 artiklassa tarkoitetut viranomaiset ja tekniset laitokset, jotka tutkivat valmistajien hakemukset, mittaavat saastuttavat päästöt ja myöntävät EY-tyyppihyväksynnän. Lisäksi Ranskan hallitus toteaa, että näistä kahdesta luonnoksesta on sovittu asianomaisissa ministeriöissä ja ne on annettu lokakuussa 1999 valtioneuvostolle lausunnon saamista varten, joten direktiivin täytäntöönpanotoimenpiteet voitaisiin ilmoittaa komissiolle ennen vuoden 2000 ensimmäisen vuosineljänneksen päättymistä.

7. Ranskan hallitus myöntää kuitenkin nimenomaisesti, ettei se ollut pannut direktiiviä täytäntöön kansallisessa oikeusjärjestyksessä komission tätä varten asettamassa määräajassa.

8. Yhteisöjen tuomioistuimeen 9.12.1999 toimittamassaan vastauskirjelmässä komissio huomauttaa, että Ranskan viranomaiset ovat nimenomaisesti myöntäneet, etteivät ne ole panneet direktiiviä täytäntöön kansallisessa oikeusjärjestyksessä. Lisäksi komissio korostaa, että viranomaisten ja teknisten laitosten nimeämisestä 10.3.1999 annettu asetus on annettu vasta direktiivin täytäntöönpanolle säädetyn määräajan päätyttyä eli 30.6.1998 jälkeen ja joka

2 — Nämä luonnokset esitetään vastineen liitteenä.

tapauksessa vasta perustellussa lausunnossa tarkoitetun kahden kuukauden määräajan päätyttyä eli 17.2.1999 jälkeen.

9. Näillä perusteilla komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

1) toteaa, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut liikkuviin työkoneisiin asennettavien polttomoottoreiden kaasu- ja hiukkaspäästöjen torjuntatoimenpiteitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 16 päivänä joulukuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/68/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai ei ainakaan ole ilmoittanut näitä toimenpiteitä komissiolle;

2) velvoittaa Ranskan tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

10. Yhteisöjen tuomioistuimeen 10.1.2000 saapuneessa vastauskirjelmässä Ranskan tasavalta ainoastaan toistaa jo esittämänsä tosiseikat ja vakuuttaa edelleen, että direktiivin kansalliset täytäntöönpanosäännökset annetaan ennen vuoden 2000 ensimmäisen vuosineljänneksen päättymistä ja että nämä säännökset ilmoitetaan komissiolle heti kun ne on annettu.

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen

11. Nyt käsiteltävä kanne on mielestäni perusteltu. On nimittäin kiistatonta, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin ja EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Kuten Ranskan hallitus itsekin myöntää, täytäntöönpanomenettelyä ei ole vielä saatettu päätökseen eikä Ranskan tasavalta siis ole pannut direktiiviä täytäntöön tähän päivään mennessä. Se, että tarvittavien kansallisten täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymismenettely on vireillä ja että Ranskan viranomaiset pyrkivät saattamaan sen päätökseen, ei voi poistaa jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä. On huomattava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan "kun arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteensa, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia". [3]

12. Toisaalta se, että Ranskan hallitus on antanut 10.3.1999 asetuksen, jossa nime-

3 — Yhdistetyt asiat C-232/95 ja C-233/95, komissio v. Kreikka, tuomio 11.6.1998 (Kok. 1998, s. I-3343, 38 kohta). Ks. lisäksi asia C-289/94, komissio v. Italia, tuomio 17.9.1996 (Kok. 1996, s. I-4405, 20 kohta) ja asia C-60/96, komissio v. Ranska, tuomio 3.7.1997 (Kok. 1997, s. I-3827, 15 kohta).

tään moottoreiden päästöjä valvovat viranomaiset ja tekniset laitokset, ei poista Ranskan hallituksen laiminlyöntiä, sillä kyse on säännöksistä, jotka siitä huolimatta, että ne ovat direktiivin mukaisia, ovat kuitenkin toisarvoisia direktiivin tosiasiallisen tavoitteen ja direktiivissä jäsenvaltioille asetettujen useiden aineellisten velvoitteiden kannalta. Lisäksi on huomattava, että — mikä sinänsä on jo ratkaisevaa — kyseinen asetus on joka tapauksessa annettu liian myöhään eli direktiivissä ja sen jälkeen perustellussa lausunnossa asetettujen, kansallisten täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymistä koskevien määräaikojen päätyttyä.

Oikeudenkäyntikulut

13. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Ranskan tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Ratkaisuehdotus

14. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa seuraavaa:

1) Ranskan tasavalta ei ole noudattanut liikkuviin työkoneisiin asennettavien polttomoottoreiden kaasu- ja hiukkaspäästöjen torjuntatoimenpiteitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 16 päivänä joulukuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/68/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai ei ainakaan ole ilmoittanut näitä toimenpiteitä komissiolle.

2) Ranskan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.